

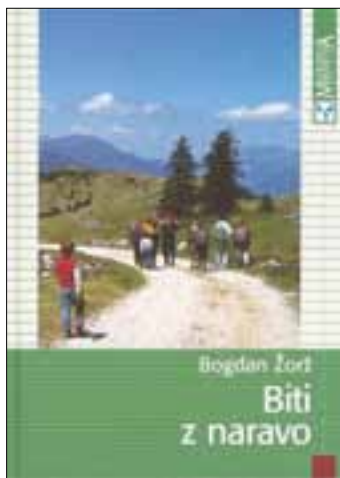
generacije so ostale zveste usmeritvi svojih očetov, o čemer najbolje priča Monika Kambič, rojena v Argentini, v zadnjih letih nekajkrat najboljša slovenska alpinistka.

Velika knjiga (tudi po Formatu) je tako končno zajela pomembne dogodke v polstoletni zgodovini »andinizma«, v katero so se dostojno zapisali tudi sinovi slovenske zemlje, živeči v njihovem vzhodu. »Bariloški čudež« je lep zgled, kako navdušenje, dobra volja in sodelovanje prinesejo bogate sadove.

Marjan Bradeško

Biti z naravo

Bogdan Žorž, **Biti z naravo**, Mohorjeva družba, 2001.

Bit(i) je bistvo, je vsebina in je narava. Bit planinstva, gorništvu in alpinizmu je vsekakor narava. Če smo zanjo usposobljeni in če jo želimo spoznati takšno, kot je, in ne takšne, kot si jo zamišljamo. »Iz medsebojne bližine sva zrla v daljino kraljestvo kamnite lepote, v pobočja miru in tišine ...« (Betka Vrbovšek, Pot). Pobočja so najzahtevnejši del gore: vzhodje je prijazno, saj tam spočitati začujemo in radostni končujemo, vrh pa je tako ali tako vrh–unec. Vmes, med vzhodom–vrhom–vzhodom pa je uživaško garanje. Zgodba, ki jo doživljamo na vsa-

ki turi, se odvija tudi v vsakodnevem življenju. In to dogajanje, zlasti pobočnih zgodb, je zapisal Bogdan Žorž, diplomirani univerzitetni psiholog, ki ga v planinski organizaciji poznamo kot predavatelja teme Psihologija vodenja za vodnike Planinske zveze Slovenije.

Po velikosti drobna knjižica je, tako kot vsak sodoben nahrbtnik, sestavljena iz vsaj dveh delov (številčnejše dodatke bo vsakdo odkrival sam!). K hrbitišču in v osi težišča sodi prvi del, ki ga predstavljata poglavji **Človek in Narava – človekova učiteljica**, prijateljica, zdraviteljica in duhovna vodnica, na dno, kjer je praktičen predalnik, pa različne tehnike in vaje, ki skušajo razložiti vez med človekom in naravo. Vez pa rabi pritrdišče in verjame, da bodo to starši, stari starši, prijatelji, mentorji planinskih skupin in vodniki Planinske zveze Slovenije. Knjiga bo zaradi že utrte Cornellove uporabnosti postala spremljevalka in vodnica marsikaterega vrtca, šole in mladinskega odseka.

In katere so tiste vaje, ki življenjska pobočja spreminjajo v drobne vrhunce in vzhodne radosti? Najprej je opisana vaja z naslovom **Kaj vidiš?** (poveča otroško zanimanje za vse, kar lahko v naravi vidijo), zatem **Kaj slišiš?**, sledijo pa **Pesem stopinj** (vaja ubranosti), **Razgled** (za vzpodbujanje zavesti, kako je napor za človeka nekaj koristnega in da smo za vsak smiselni napor nagrajeni), **Pogled z višine** (pogoda dojeti, kaj v resnici pomeni, kadar poudarjamo človekovo majhnost), **Voda** (meditativna vaja o spoštovanju človekove osebnosti), **Storž** (za vzpodbujanje razmišljanja in vodenja pogovora ob preprosti temi), **Prijateljstvo** (za spoznavanje izkušnje pravega prijateljstva), **Sloga** (vaja sporazumevanja), **Noč ima svojo moč**, **Strah**, **Slepa steza** (vaja pristnega stika z naravo in utrjevanja življenjskih izkušenj), **Stena** (za iskanje stika s samim seboj) in **Skriti koticček** (za poglobljeno doživljanje narave).

Vaje so opremljene z napotki in komentarji. Rezultati v obliki doži-

vetij pa so tako ali tako avtorsko delo – zaščiteno z vsakokratnim odhodom v naravo. Vaje zelo izdatno vsebinsko dopolnjujejo pesmi Betke Vrbovšek (Prostor pod soncem, Oblaki, Vrtnica, Travnica, Razvalina, Kalužnice, Dež, Pot, Cvetoče drevo, Macesna, Otrok, Drevo, Labod in Skala) in drugih avtorjev, pa tudi odlomki proznih besedil, ki poskrbijo za sceno prostora. Za njen opis si bomo izposodili utrinek iz intervjuja Nele Malečkar z Meto Hočevnar v marčevskem Ampaku, ki je svoj (in tudi naši!) prostor opisala kot »prostor sprave in zavetja, prostor miru, ki ima pravo ozračje, da lahko izjemno dobro razmišljaš, kjer ti misel hitreje teče. Ta prostor te vzpodbuja in ti omogoča, da sam sebe definiraš in ti dokaz, da se je nekaj zgodilo. Zaradi prostora verjameš dogodku.« K resničnosti pa seveda prispevajo tudi pomenljive Fotografije Janka Jeromna, Otona Naglosta in Alenke Veber.

Humanizacija planinstva, kot to imenuje mag. Franjo Krpač, je v alpski Sloveniji na predečer mednarodnega leta gora dobila nov izziv. Naj bo ta izziv tak, da bo dosegljiv vsem nam na vsakem koraku. Še zlasti pa otrokom, mladostnikom in mladim, ki svojo pot in bit pogumno iščejo.

Borut Peršolja

Dvoživke in plazilci v očeh znanosti

Prva številka lanskega letnika (2, 2001) Biote, revije za biologijo in ekologijo, ki jo izdajata Društvo za proučevanje ptic in varstvo narave ter Društvo varuhov okolja Radodiv, prinaša deset prispevkov s 1. mednarodnega znanstvenega srečanja o biologiji in ekologiji gorskih dvoživk in plazilcev, ki je bilo že septembra 2000 v Nazarijah. Sodelovali so poznavalci življenja teh pogosto po nepotrebnem zastopanih gorskih živali iz številnih evropskih držav, pa tudi iz ZDA. Zanimivi so članki o višinski razporedi-